

'In Amsterdam is het allemaal van:
kijk mij eens'

Twee kroegen en drie feesten: Utrechtse homoscene is dorps gemoedelijk

Homostudenten vinden het uitgaansleven in Utrecht best een beetje saai. Maar, aan de andere kant: je kent wel iedereen. Het Ublad ging een avondje op stap. "Leuk, een homoseksueel feest!"

Mirjam Streefkerk / Fotografie Quirijn Backx

De avond is nog jong als we bij de *Chueca* aan de Oudegracht arriveren. In het onstuimige weer wappert de regenboogvlag flink. Een groepje meisjes van hooguit zeventien komt lallend naar buiten gerold en laat een vrijwel lege kroeg achter.

Drie kwartier later zit er niet bepaald vooruitgang in. Van de vijftien aanwezigen bij binnenkomst, zijn er even voor elven nog zeven over. “Op vrijdag weet je nooit wat er hier gaat gebeuren”, zegt barman Nick (22). “Donderdag en zaterdag is het hier altijd feest, maar vrijdag is het nogal wisselvallig.” De student Ruimtelijke Ordening & Planologie verwacht dat het nog wel drukker wordt. Hij krijgt gelijk als er een groepje jongens komt binnenvallen. Ze worden uitbundig gezoend door de twee barmannen. Eindelijk begint de *Chueca* vol te stromen.

Als je gaat homostappen in Utrecht is de keuze beperkt. Twee homokroegen kent de Utrechtse scene om precies te zijn. Het bruine café de *Bodytalk*, aan de overkant van de Oudegracht, vormt samen met de *Chueca* de enige vaste homohorecagelegenheid in Utrecht. Ook daar gaan we nog even langs vanavond. Verder is er een handvol vrijwilligersfeesten. Alles bij elkaar ronduit weinig voor de vierde stad van Nederland waar studenten een groot deel van de populatie vormen. Wat vinden homostudenten daarvan? Moet er meer homohoreca komen, of is het eigenlijk wel goed zo?

Anderhalf jaar geleden werd de voormalige homokroeg *De Wolkenkrabber Chueca* gedoopt, naar de homowijk in Madrid. De Spaanse wortels van de naam van het café komen tot uiting in het blauwe mozaïek tegen de bar en de warme kleuren op de muur, ook buiten. Het discotheekgedeelte aan de werf, *De Wolk*, doet geen dienst meer: het bleek niet rendabel. Alleen het bord buiten bij de trap maakt er nog melding van.

Rond middernacht is de *Chueca* goed gevuld. Liberal Arts & Sciences-studenten Susanne (21) en Lieke (22) kijken met een wijntje in de hand wat onwennig rond in het café waar de mannen bij de mannen staan en de vrouwen bij de vrouwen.

Lieke weet het pas sinds een week zeker: ze valt niet alleen op jongens, maar ook op meisjes. En dus moest er met Susanne - al langer uit de kast - gestapt worden in de Utrechtse homoscene, “om een beetje te kijken wat er te kijken valt”. Kan dat dan niet tijdens het heterostappen? “Als je hier iemand tegenkomt die je leuk vindt, is de kans toch groter dat het andersom ook zo is”, denkt Lieke, die in de *Chueca* al een leuk meisje gespot heeft. “Kun je die met die pet ook niet even interviewen?” Ook voor Mark (25), die niet met zijn echte naam in het *Ublad* wil, is het een belangrijke reden om te gaan homostappen. “Je hoeft niet per se iemand te ontmoeten”, vindt de masterstudent Innovation Management. “Maar de wetenschap dat het kán, maakt het leuk om naar een homokroeg te gaan.” Herman (29) zegt waar het op staat: “Als er geen homoscene was geweest, was ik nu nog maagd. Je herkent andere homo’s lang niet altijd zomaar op straat of in het reguliere uitgaansleven.”

Op het eerste gezicht lijkt er dus een behoefte te bestaan aan homohoreca, maar waarom is het Utrechtse aanbod dan zo beperkt? De meest gehoorde verklaring is de nabijheid van Amsterdam, dat jarenlang de eretitel homohoofdstad van Europa had. “Sinds je de hele nacht met de trein naar Amsterdam kunt en terug is het hier een stuk rustiger”, zal barvrouw Monica later in de *Bodytalk* vertellen. Mark, die de Amsterdamse en Rotterdamse homoscene eigenlijk beter kent dan de Utrechtse: “In Amsterdam kun je gewoon naar een ander café als je het ergens niet naar je zin hebt, hier niet.”

Als we Lieke en Susanne gedag zeggen en vertellen dat we na de *Bodytalk* ook nog naar het *Club RiTS*-feest in het K-sjot gaan, veert Lieke op. “Een homoseksueel feest? Leuk! Waar?”

‘Zonder homoscene was ik nu nog maagd’

Chuecabarman Nick waarschuwde ons al voor de *Bodytalk*. In het bruine café komt het wat oudere publiek. Hoe dat komt? “Dat is zo gegroeid. En als er eenmaal een trend is onder homo’s, is die moeilijk te doorbreken.” Barvrouw Monica bedient een vrijwel lege kroeg en van de tien bezoekers zijn er negen man. Sommigen zitten alleen aan de bar. De gemiddelde leeftijd ligt boven de veertig.

Monica werkt al veertien jaar in de *Bodytalk* (“maar ik ben zelf hetero, hoor”) en vindt de Utrechtse scene saai geworden. Dat komt niet alleen doordat de Amsterdamse homowereld veel bezoekers afsnoept: “Je ziet dat homo’s ook veel meer naar reguliere uitgaansgelegenheden gaan. Homoseksualiteit is toch meer geaccepteerd.” Stamgast Johan (59), die alleen aan de bar zit en zich al sinds eind jaren zeventig in de Utrechtse homoscene begeeft, zag de tolerantie inderdaad met de jaren groeien. “Dat is natuurlijk winst, maar het maakt de homoscene er niet gezelliger op.”

De homo’s die wij later in de *RiTS* spreken gaan inderdaad ook regelmatig heterostappen. Alternatievere cafés als de *Bastaard*, de *Zaak* en ‘t Hart zijn populair. Toch voelen de meesten zich het prettigst onder hun ‘eigen’ mensen. Rechtenstudent Chantal (30): “In de heterowereld heb ik soms last van de mannen. In het begin was ik nog naïef en zei ik dat ik lesbisch was, maar dat bleken die mannen alleen maar extra interessant te vinden.”

Lieke, die vandaag voor het eerst aan het homostappen is, vindt het ronduit bevrijdend: “Het is echt heel fijn dat de mannen hier niets van je willen. En er zijn veel meer vrouwen zoals ik hier, niet van die tutjes.” Biologiestudent Kees (24) vindt het fijne aan homostappen dat iedereen elkaar accepteert. “Dan voel je je gewoon meer op je gemak.” Hij benadrukt dat het belangrijk is om ook contacten in de heterowereld te houden. Want hoe gezellig en gemoedelijk het ook lijkt in de homoscene: “het kan soms ook een hard en oppervlakkig wereldje zijn, waar mensen alleen op seks uit zijn”, is de ervaring van Kees, “en er wordt veel geroddeld.”

Brandbommen en stenen in Boedapest

Máxima die de homorechten openlijk ondersteunt, een nieuwe emancipatienota waarin veel homowensen tot beleid worden gepromoveerd en meer geld voor de uitvoering van dat beleid. Er was wat te vieren in homokringen de afgelopen weken. Toch vindt rechtenstudente Chantal van den Berg dat er nog wel wat te verbeteren valt. “Scholen hebben bijvoorbeeld de vrijheid homo’s te weigeren voor een baan. Daarvoor is Nederland op zijn vingers getikt door de Europese Commissie.” Chantal stoort zich eraan dat - als het om homo-emancipatie gaat- de nadruk vaak wordt gelegd op de moslimgemeenschap. “Moslims en homo’s worden door rechts Nederland tegen elkaar uitgespeeld, terwijl er ook onder autochtone religieuze gemeenschappen nog een hoop te doen valt.”

Chantal, die we spreken in de *RiTS*, houdt zich veel bezig met de onderwerpen gelijke behandeling en homoseksualiteit. Haar

scriptie ter afronding van de opleiding Europese Studies aan de Universiteit van Amsterdam schreef ze over het recht op gezinshereniging voor partners van hetzelfde geslacht binnen de EU-lidstaten. Nu volgt ze in Utrecht de master Europees Recht. Voor *Roze Links*, een werkgroep van *GroenLinks*, is Chantal secretaris Internationaal, waardoor ze ook in de praktijk aan de slag kan met het roze thema.

Waar dat idealisme uit voortkomt? Chantal: “Ik vind het erg dat sommige van mijn vrienden niet uit de kast durven komen of hun partner niet mee naar huis mogen nemen. En dan heb ik het alleen nog maar over Nederland. Onlangs liep ik mee in de *gaypride* in Boedapest, waar extreem-rechts ons bekogelde met brandbommen en stenen. Dan zie je hoe gevaarlijk homofobie kan zijn en hoe we in Nederland moeten blijven opkomen voor volstrekt gelijke behandeling.”

In de homocafé's Bodytalk en Chueca, allebei op de Oudegracht, kun je bijna elke avond terecht.

Arjen:
'Laagdrempelig
maar weinig
variatie'

Homostappen in Utrecht

Cruise Control

Wanneer: eerste zaterdag van de maand

Waar: ACU, Voorstraat 71

Muziek: Elektro Entree: € 3,50

Info: www.cruisecontrol.nu

Pann

Wanneer: derde zaterdag van de maand

Waar: Tivoli, Oudegracht 245

Muziek: Mainstream Entree: € ,50

Info: www.pann.nl

Club Rits

Wanneer: elke vrijdag

Waar: K-Sjot, Oudegracht a/d werf 157

Muziek: 'Alternatieve mainstream'

Entree: € 3,50

Info: www.clubrits.nl

Kitty Alternative Queer Disco

Wanneer: laatste zaterdag van de
oneven maand

Waar: ACU, Voorstraat 71

Muziek: Alternatief

Entree: € 3,50

Info: www.kittyqueer.nl

Gorgeous

Wanneer: vijf keer per jaar,
eerstvolgende 10 mei

Waar: Winkel van Sinkel,
Oudegracht 158

Muziek: 'Gorgeous muziek'

Entree: € 13,-

Info: www.gorgeous-party.nl

Chantal:
'Utrecht is
gewoon net
een dorp'

‘Mannen vinden het extra interessant, als je zegt dat je lesbisch bent’

In de vrijwel lege Bodytalk houden wij het na één drankje voor gezien. Het is tijd om naar het enige homofeestje op deze vrijdagavond in Utrecht te gaan: Club RiTS in het K-sjot. Het feest bestaat al tien jaar en ontstond als reactie op de PANN-feesten, die te mainstream werden volgens de initiatiefnemers van RiTS.

Voor buitenstaanders zijn de PANN-feesten het icoon van de Utrechtse homowereld. Het bekende feest in Tivoli, elke derde zaterdag van de maand, trekt bezoekers uit heel Nederland en is vaak binnen enkele minuten uitverkocht. Toch is het onder de homostudenten die wij spreken, niet zo populair meer.

Masterstudente Europees Recht Chantal en studente Maatschappelijk Werk Simone (25) krijgen tegenwoordig moedergevoelens als ze ernaartoe gaan. Simone: “De gemiddelde leeftijd daar is zestien min.” Chantal stond laatst inderdaad in de rij met een jongen van veertien. Ook Chuecabarman Nick vond PANN vroeger leuker. Hij werd naar eigen zeggen “ontgroend” op het bekende homofeest toen dat nog in Ekko werd gehouden. “Daar was de sfeer veel intiemer.”

Naast PANN en Club RiTS zijn er nog twee homofeesten die door vrijwilligers worden gerund: *Kitty* en *Cruise Control* vinden beide plaats in de ACU. Daarnaast gooit *Gorgeous*, een nieuw homofeest in de Winkel van Sinkel dat half februari voor het eerst werd georganiseerd, ook hoge ogen. Tenslotte is er ook nog het Midzomergrachtfestival, in juni een jaarlijks homohoogtepunt.

Het aanbod homohoreca in Utrecht is beperkt. Volgens Chantal zou het allemaal veel bruisender en beter kunnen. Maar Herman, de voorzitter van stichting RiTS, zag de afgelopen jaren veel vrijwilligersfeesten sneuvelen, sommige hielden het slechts een avond vol. Homodisco de Wolk kon het ook niet volhouden. “Er is simpelweg geen ruimte voor meer feesten. Utrecht heeft nu eenmaal een hele kleine scene.”

Dat dat zo is, blijkt in de RiTS. De meeste bezoekers herkennen we van hun aanwezigheid in de Chueca een uurtje eerder. Veel mensen kennen elkaar. Ook Lieke en Susanne hebben de proef op de som genomen. Nog wat afwachtend staan ze in het hoekje voor de dj-tafel.

Het beperkte aanbod van homohoreca vinden veel Utrechtse homostudenten niet eens zo erg. Soms is het misschien wat saai, maar aan de andere kant: *less is more*. Eerstejaars Bestuurs & Organisationswetenschappen en Genderstudies Eline (18) is vaak in Amsterdam op stap geweest: “Als je dan weer in Utrecht gaat homostappen, voelt dat echt als thuiskomen.” Haar heterovrienden gaan in Utrecht ook regelmatig mee naar homofeestjes, omdat ze die zo gemoedelijk vinden. Rechtenstudent Chantal: “Utrecht is gewoon net een dorp, het is hier heel vriendelijk. In Amsterdam is het allemaal van ‘Kijk mij eens’”

‘In een homokroeg is er altijd wel iemand gekker dan jij’

“Okay, maar niet super”, dat is het oordeel van Geneeskundestudent Arjen (23) over de Utrechtse scene. “Het uitgaansleven is hier wel laagdrempelig, maar er is weinig variatie.” Arjen en zijn vrienden zijn in de RiTS een opvallende verschijning. Ze dragen felgekleurde strakke broekjes en shirtjes, met zweet- en polsbandjes en controleren de dansvloer met aerobicsachtige dansjes. Arjen vierde thuis zijn verjaardag en het thema was *Funky Fitness*. Naar een gewone kroeg zou hij in deze outfit niet zijn gegaan: “Maar hier kan het allemaal.” Mark, die we in de Chueca al tegenkwamen, krijgt gelijk als hij Arjen ziet. Hij noemde eerder een aantrekkelijke factor van het homostappen: “Er is altijd wel iemand die gekker is dan jij.”

Na een paar drankjes is het Lieke gelukt in gesprek te raken met het meisje met de pet. “Ze vroeg waarom ik zo naar haar zat te gluren”, vertelt ze achteraf. “Ik vertelde dat ik haar wel interessant vond. Daarna hebben we een leuk gesprek gehad, maar ze heeft een vriendin.” Teleurgesteld is Lieke echter allerminst over haar eerste avondje homostappen. “Ik heb met Susanne afgesproken dit voortaan elke twee weken te gaan doen.”

Wij vinden het mooi geweest. Het wordt steeds leger in het K-sjot waar nu alleen nog maar homomannen de dansvloer bezetten. Bodytalk-barvrouw Monica vertelde dat RiTS-bezoekers vaak nog een afzakkertje nemen in haar café. We fietsen er langs, maar vanuit de verte is het al zichtbaar: Monica heeft het licht vanavond vroeg uitgedaan. Dat betekent dat wij ook kunnen gaan slapen. •

‘Utrecht heeft nu eenmaal een kleine homoscene’